

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Égész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árszámolás adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Külföldön is az év folytatásán minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK : III. TIZED, KÖNYÖK-ÚTCA. 121. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

A népfelkelés.

Az a lázas sietség, amelyvel a legközelebbi időben a szomszéd nemzetek, hadi erejüket a legmagasabb fokra emelni törekedtek, nálunk is megtermette a maga gyümölcsét; meghozatott még a múlt évi június hónapban a népfelkeltési törvényt, mely háború esetén, minden védképességgel bíró embert 42 éves koráig a haza védelmére kötelez; most pedig, hogy a háborús jelek napról-napra szaporodnak: államkormányunk egy terjedelmes utasításban elrendelte a népfelkeltés azzonali szervezését s egyidejűleg törvényjavaslatot terjesztett be az országgyűlés elé, az első osztályú népfelkelők felszerelésére szükséges költségek megszavazása végett.

Még békés világban is kell, hogy minden honpolgár tisztába jöjjön azzal, hogyha elkövetkeznek a megpróbáltatás napjai, kit hova szólít katonai kötelezettsége; annyival inkább itt az ideje annak most, a midőn — a jelek után ítélve — meglehet csak napok választanak el bennünket a háború kitörésétől.

A népfelkeltési törvény midőn kimondja, hogy a ki akár az általános, akár csak a népfelkeltési szolgálathoz szükséges védképességgel bír és ki ezideig katonai kötelezettségben nem állott, azon év elejétől fogva, a melyben 19. életévét betölti azon év végéig, melyben 42-ik életévét meghaladta, a népfelkelés kötelezettsége alá esik; csak általánosságban határozza meg a népfelkeltési kötelezettséget; valamint ily általános meghatározás az is, hogy a népfelkelők első osztályába tartoznak azon év elejétől fogva, melyben 19. életévüket betöltik, azon év végéig, melyben 37-ik életévüket meghaladják, azok a kik a felkelésre kötelezve vannak; a második osztályba pedig azon népfelkelési kötelezettség tartoznak, a kik azon évi január hó 1-sőtől fogva,

a melyben 38-ik életévüket meghaladják, és pedig azon évi december 31-ig, a melyben 42-ik életévüket betöltik.

Ezen általános meghatározást kiegészíti az életbeléptetési utasítás, melyből az tűnik ki, hogy a honvédelem első sorban azon népfelkelőkre számít, a kik katonai kiképzésben részesültek és ezek közül főleg azokra, a kik 12 ik évi védkötelezettségüknek teljesítése után a honvédségből vagy közvetlenül a hadseregből elbocsájtottak, mely utóbbiak, népfelkeltési kötelezettségüknek első 2 évében a hadsereg és a honvédség kiegészítésére szolgálnak, úgy azonban, hogy a kik a honvédségnél tettek eleget katonai kötelezettségüknek, csak a honvédség kiegészítésére alkalmazhatók. Az ezen szolgálatra kötelezettek behívásakor azonnal az illető hadsereg-intézet, illetve honvédszálláshoz küldetnek.

A 93. 1-ső osztályú népfelkelő zászlóaljba csak katonailag kiképzett elemek alkalmazhatók; de a pótcapatokba ki nem képzettek is oszthatók be, kik ott azonnal megfelelően kiképezetnek. Ezen első osztályba jönnek a 35, 36 és 37 éves volt katonák és azok is, a kik katonai kötelezettségben eddig nem állottak. Úgy szintén a 38 évesektől a 48 évesekig azok, a kik a honvédségnél vagy a hadseregnél szolgáltak. A 93. másodosztályú zászlóaljhoz pedig a népfelkelés egész másodosztályának hasonló elemei jönnek, úgy azonban, hogy a pótcapatokba itt is oszthatók be katonailag ki nem képzett egyének s ha ezen osztály is felhívatik: a közös hadsereg különleges fegyvernemeiből és intézeteiből származó egyének itt is a sorhad kiegészítésére alkalmazhatók.

Az utasítás ezen intézkedései szerint tehát az 1-ső osztályú zászlóaljba beoszthatók mindazon volt katonák,

tekintet nélkül a korra, a kik a hadsereg avagy a honvédség kiegészítésére nem alkalmazhatók.

Az 1886. évi 20. t.-cz 5. §-a értelmében a hadsereg és a honvédség kiegészítésére esetleg a népfelkelés egész első osztályra igénybe vehető; de mert a szükséglet e tekintetben aligha fog az egész első osztályra kiterjedni: a fentebbiek szerint a hadseregből, illetőleg a honvédségből a legutóbb elbocsájtott két legfiatalabb évfolyamhoz tartozó egyének már a szervezésnél összeíratnak.

A 40 önálló népfelkelő huszár-század a volt lovassági legénységéből alakítatik s a legénység már béke idején beosztatik. Csalódnak tehát azon legénységi állományhoz tartozott egyének, kik azt hiszik, hogy azon óhajtasúk, hogy a lovasságnál kívánunk szolgálni, figyelembe vétetni fog.

A népfelkelésre kötelezett azon volt tisztek, kik csak a honvédségnél szolgáltak, kiegészítésül is csak a honvédségnél alkalmazhatók és pedig akkor, ha az évfolyam, melybe tartoznak, kiegészítési célokra igénybe vétetik; a volt sorhad tisztek és a sorhad kiegészítésére csak a saját évfolyambeli legénységgel együtt alkalmazhatók.

Népfelkeltési kötelezettség alóli fölmentésnek helyenincs, kivéve, ha az illető oly testi fogyatkozásban szenved, mely mindennemű hadi szolgálata képtelenné teszi és azt, hogy van-e ideiglenes vagy végleges felmentésnek helye, a bemutató szemlebizottság állapítja meg.

Midőn ezekben lapunk útján is szükségesnek láttuk ismertetni az anynyira nagyfontosságú törvényt és utasítást, mi is csatlakozunk több tekintélyes fővárosi lap azon óhajtasáéhoz: bár intelligenciánk kívénne osztályrészt a vezetésben ez intézménynél is; mert a tiszti hiány magánál a honvédségnél is meglehetősen nagy és így a

népfelkelés csak a szükségessé mennyiségű új tisztek fölvétele által fel lehet meg feladatának.

Az országgyűlési képviselők tömeges ajánlkozása a tiszti állásokra: méltó hogy minél szélesebb körben találjon intelligenciánknál is utánzásra.

Rövid ismertetése

azon íróknak, a kik vagy Kecskeméten születtek, vagy bizonyos ideig itt tartózkodva, irodalmilag itt működtek.*

Ismertetésem tárgyálk nem kerestem oly témát, melyről sokat ígérve szólhatnék; nem kerestem olyat, melyvel a lelkesedés zenithébe ragadhatnám a tisztelt olvasókat; nem kerestem ábrándos, sentimentális témát, melyet egy új, gyönyörűnek alkotott szellemiállag övedzhetnék körül — megmaradtam kedvelt szülővárosom rongyos falai között s itt kerestem azon bujdosó csillagokat: melyek vagy korán letűnve, észrevétlenek maradtak a nagy világ előtt, vagy a nemzeti vagy átalakulások zavaros tömegében csak kicsiny pontokként képezvén, ismeretlenek maradtak.

Ne tekintse hát a tisztelt olvasó jelen ismertetésemet olyannak, mely az „általános érdekeltségű” ezimre igényt tartana — nagyon kis ponttal foglalkozik ez, mely a magyar irodalomtörténetnek csak egy szerény lapját foglalja el s e pont Kecskemét fiait és azon ügybarátokat érdeklí; kik a parányi csillagokban is fényt látnak, mert e fény a város díszsugarát képezi.

Hogy Kecskemét város már a közép-korban meglehetősen szerepet játszott, azt olvashatjuk Hornyik János történelmi művéből, mely mű a legérdekesebben megismert bennünket a várost érdeklő és viszonyokkal. A homok-buczkák nem képeztek itt a fejlődésre nézve chinai falat, mert — mint behizonnyithatjuk — mindig haladt a korral . . . sőt ha az ország egyes városainak támadtak oly férfiak, kik hírók fényével elarástották az országot, városunk sem engedett a 48 ből s megteremté Katona Józsefet. Egyszóval híre-neve e század elején már oly nagy lett, hogy legnagyobb dalnokunk, Petőfi Sándor kénytelen volt a kővetkezőkép emlekedni:

„Hírös város az alföldön Kecskemét!”

* A „Tudományos Gyűjtemény” Hornyik János és Horváth Döme ismertetése alapján.

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Nem mondom én . . .

Nem mondom én „verjen meg az Isten!” — Hogy „veszjen meg e nyomorult világ!” — Elrejtözve, erdők rejtekében, Gyönyörököt — viríthat a virág!

Nem mondom, hogy szeress, mint szeretél, Nem boldogítja az már engemet! — Bár fáj a szív; kinjárnál nem beszél . . . Szenved tovább . . . a mig meg nem repedt!

Azt sem mondom, felejd örökre el, Hogy szerelmünk ne hozd elő soha! Hisz ha az ajk boldogságot lehel, Az emlék úgy is könnyen szál tova.

Csak egyre kérlek, majd ha megszakkad Szivem a bú . . . elvesztéted felett! Susogja el siromnál ajkaid: „Szegény fű! — mennyit szenvedhetett!” Szabadhegyi Aladár.

Egy farsangi tréfa.

Kovárdy Elemér a szó szoros értelmében gavallér volt. Csinos külsejéhez nem köznépi műveltség is járult. Általában birt azon tulajdonokkal, melyek a nők előtt érdekesebb, a férfiak előtt pedig kedvelté tesznek.

Mint bizonyos korban a fiatal emberek legnagyobb része, úgy ő is elhatározta, hogy nőtlen marad, mondván, hogy nyáron a sok fürdőtől, melyekbe a nő migrénjének orvoslása miatt (noha az gyógyíthatatlan betegség) utazik, kap a férj hűdelgátán, télen pedig a különféle bál-toilették okoznak forróházat, míg végre beáll a mindkettőnél rosszabb váltó-láz.

Ebben igen mély bölcsesség rejlik ugyan, de mit ér az akarat, legyen bár vezére az ész, ha a szívetlenség összeütöztésbe.

Kovárdy is kénytelen volt erről meggyőződni s egy napon csak avarral a hirtelen lepte meg barátait, hogy fejet hajt a házasság igájának. Sokan állították, hogy ezen esiklandós lépést az agglegény-adótlói félelmében teszi. (Mintha valaki fölkiáltott volna: „Bárcsak behoznák”, vagy talán rosszul halottam?)

Egyébiránt tettét nem lehet kárhóztatni, mert azonkívül, hogy a város legszebb és leggazdagabb hölgyét vezette az oltárhoz, (azaz becsánat, nem ő vezette, hanem a vőfély) nem jött azon vadregényes helyzetbe, hogy apósával örökon át politikáljon, anyósával pedig dartziljon.

Ő szerette nejét, szerette úgy, mint a hozzá hasonló könnyelmű természetek arra képesek s ha e szerelem nem volt elég tartós, ki tehet róla, hogy a „holtomiglan” és a „holnapiglan” oly közeli rokonok.

A nézes hetek keserűség nélkül folyt a Kovárdy néhány hónapig a leggyözegebb férj volt, de csapodár természetére végre is föllázadt a családi élet csendje

ellen (nem mindég esendes, néha nagyon is menydörgös) és nem akarva, vagy tudva azt legyőzni, előbbeni kiesapongásába esett vissza.

Neje, ki férjét forrón szerette (nem csoda, nyár volt, 25 foknyi hőség) vérző szívvel ugyan, de szó nélkül tűrte az elhanyagoltatást a helyett, hogy férjének szemrehányásokat tett volna, — bátyja rábeszélésének engedve, törekedett azt megjavítani, csak az volt a kérdés, mily módon. Tervet terv követett, de egy sem látszott elég alkalmasnak. Végre mint többször történik, a mivel késik az ész, azt meghozza az idő (csak az érettségi bizonyítványt nem). Elérkezett a farsang, tehát abban állapotok meg, hogy egy farsangi tréfa lesz a módszer, mely a nejehez fogja visszavezetni (rendesen megfordítva történik).

Kovárdy az összeesküvésről mitsem sejtett, nyugodtan ment haza, belépett néjéhez, kérdezvén, hogy az estéli álarozos bálban nem-e vesz részt. Kovárdy né tagadó választ adott, fejfájást hozván fél meutésig. Kovárdy is, hogy gyöngédtenek ne lássék, szintén lemondott a bálról és neje nék jó éjt kívánva, szobájába vonult.

Udváriassága azonban csak számítás volt, korántsem akart a bál kalandjairól lemondani, de viszont azt sem szerette volna, hogy neje elmenetelét megtudja, szavának látszólag ura akart maradni.

Hogy tehát nejét tévedésbe hozza, azon különöz eszméje támadt, hogy inasát saját ágyába tette, megparancsolván neki, hogy hazajöveteléig hortogtjon.

Jancsi platói nyugalommal helyezkedett

el urának ágyában és torkából oly hangokat bocsájtott ki, mint egy tábori trombita.

Kovárdy átöltözödött, aztán elváltozott. Alig lépett a bálterembe, vig barátai azonnal körülfogták, sőt néhány emancipált hölgy is csatlakozott a társasághoz. Körülbelül egy órája pajánkodhatott az ismert ismeretlenekkel, midőn egy karusú nő lépett hozzá, és legyezőjével megérintvén, kérdé:

— Hogy mulat Kovárdy úr?

Kovárdy bámulva tekintett a bájos alakra és mondá:

— Hogyan szép maszok, kegyed ismer engem?

— Nagyon is közelről.

— És szabad lenne nekem is önt megismerni?

— Csak nem kívánja, hogy álarozomat itt a teremben leemeljem?

— Oh nem! hanem talán a mellékteremben?

— Legyen.

Kovárdy karofogta a nőt és egy mellékszobába vezette, hol helyet foglaltak.

— Nos, mit kíván tőlem? — kérdé a nő.

— Legyen szives álarozót leemelni, hogy bájos vonásaihoz gyönyörködhessenem, — választott amaz.

— Ha csak azt kívánja uram, kár volt eddig fáradnia, lakásán is megtörténhetett volna.

— Lakásomon?

— Bármely öröben.

— Bájos maszok, kegyed ép oly kedves, mint szép, és biztosítom, hogy rám

S mi ezt el is hisszük; elhisszük egész komolyan, ha a becsmerlők egész serege kaczag is szemünk közé, mert tudjuk, hogy mennyit érdemel az a város, mely és időtől fogva úgy a szellemi, mint az anyagi téren figyelemreméltó haladást képes felmutatni!

De Kecskeméti íróiról akarok szólni. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a „Tudományos Gyűjtemény” a maga idejében korszakteremtő folyóirat volt, akkor büszkén mutathatunk annak VI kiötétére (1823.), mert az 5-ik számú czikk „Szabados Kecskeméti Városában született, vagy lakott Iróknak Nevei és tudvalevő Munkái”-val foglalkozik. 1820. táján ugyanis már annyira voltak, hogy Nagy István, akkoriban itt működő reform. liceumi tanár, 54 részint itt született, részint itt működött író említett fel, kik a magyar irodalom érdekében fáradoztak; a nevezett idő óta azonban még másik 54-et találhatunk, kik nemzeti irodalmunk előmozdítási törekedtek s így egész nyugodt lélekkel elmondhatjuk: hogy városunk megtette a magáét ott is, a hol selemmel életről volt a szó!

Nézük korszakoként a kecskeméti írók működését.

Tény az: hogy oly magyar irodalmi mű, mely a figyelmet magára vonhatná, csak az irodalmi újkor kezdetével találhatók; tehát a XVI. század közepe táján. Az ezen ideig fölmerült és prózai munkák leginkább csak történetirónak és nyelvbuvárak valók; a történetiú kútforrásul, a nyelvbuvár pedig arra használható azokat, hogy a neologusokkal szemben védje magát s küzdökjék a nyelvtörök ellen.

A míg tehát irodalmunk nem volt, addig Kecskemétről sem mutathatunk fel író, de a mohási véz után alig pendült meg a lant s alig hangzott el az első szónoklat a reformáció kezdetén, Kecskemétről már lépett fel két egyén, nevezetesen Bálint és Máté nevű pap, kik a magyarországi reformáció első és nagyhirű apostolai közé tartoztak. Ezek közül az első Török Bálint, akkori országos főúr által Debreczenbe helyeztetett át s ott folytatta működését, a másik itt maradt s azt hiszik, hogy vezetékével „Skaricza” volt.* Nem lehetünk-e hát büszkéek arra, hogy Kecskeméten már 1550. táján akadtak oly emberek, kik a szónoklat terén — mely akkor különben még egészen törelen volt — jeles nevet vívtak ki magoknak!

Ugyanezen század végén (XVI.) még két nevezetes ember említettük, u. m. Vég Mihály kecskeméti születésű reform. lelkész és Búzás Mihály, Kecskeméti Búzás Balázs erdélyi reform. püspök fia. Az előbbi 1585. körül írt egy szent éneket, mely a régi zsolotársoknyomban először 1595-ben nyomtatott ki, azóta pedig ugyanazon énekeskönyv minden kiadásában megjelent. Az ének kezdete ez: „Mikoron Dávid nagy búslántában” stb. a versek arktostionjai e nevet adják ki: „Michael Vég kecskeméti”. A másik, vagyis Búzás Mihály pedig arról nevezetes, hogy 1600-ik évben a tolnai reform. iskola szétrombolatása után tanítványaival együtt Kecskemétre jött s itt a ma virágzó reform főiskola alapját megvetette s ugyanekkor itt predikátor lett.

Ha ezek után a XVI. század irodalmi

*) Azon Skaricza, ki a magyar irodalomtörténetben mint buzgó, tevékeny népszerűlköltő van említve.

tevékenységének összes eredményét tekintjük, azt találjuk, hogy Kecskemét ez időben együtt haladt a legbuzgóbb törekvésű városokkal, mert főiskolát alapított s oly predikátorokat mutatott fel, melyek irodalmi nevet vívtak ki magoknak.

A XVII-ik század műirodalmunk kezdődési korát foglalja magában. Ekkor lépett föl a hallhatatlan Pázmány, Alvinczi, Káldi, Szenci Molnár és többek, kik prózánkat; gróf Zrínyi, Gyöngyösi, gróf Kohári (a helyi kath. gymnasium nagylelkű alapítója) s többek, kik költészetünket oly irodalmi jelentőségű emelték, hogy valódi műirodalmunk előfejtését ezen időszakról szükséges számítanunk.

E korszakoktól században Kecskemétről is léptek föl többé-kevésbé nevezetes férfiak. Ilyen volt mindjárt a század elején, 1613-ban feltűnt Kecskeméti Elek János, sárospataki tudós lelkész, ki magyarrá fordította Donatus Visuttus könyvét s kiadta saját predikációit Debreczenben 1615-ben. Eme érdemét nemcsak egy újjal gazdagította, ugyanis 1621-ben magyarázatot írt Dániel prófeta jóslatára, mely szintén Debreczenben jelent meg. Ehez hasonló sikert aratott Házi János. Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek tjtatója, vagyis török deákja, ki egy nagyhirű mozilim tudósak az erkölcsösről írott könyvét fordította magyarrá s 1610-ben a fejedelemnek ajánlva, kiadta Kasán. Ugyanígy elismerés illeti Kecskeméti János és Selymes János papokat is. Az első tudós jezsuita volt, kinek számos egyházi beszéde kéziratban őriztetik. „Nagy tüz kis szikrája” című munkája azonban megjelent Bécsben 1712-ben. A második, mint helybeli predikátor, itt működött, megírta a kecskeméti reform. egyház történetét a maga koráig, vagyis 1700-ik évig, mely mű kéziratban maradt az egyház egyik jegyzőkönyvében. Ez az első kecskeméti történelmi mű, mely azonban — sajnos! — nyomtatásban nem jelent meg.

Nem lehet dicsőretnel nem emlékeznünk Kabai Gellért, a kecskeméti reform. iskola rektoráról sem, ki két elismeréseméltó művel gazdagította a XVII-ik század irodalmát, u. m. „Lelki flastrom” és „Az emberi találmányoknak körbácsolatások” című munkájával; mindkét mű 1677-ben Debreczenben nyomtatott ki. Kéziratban is maradt egy munkája, melynek címe: „Lelkes lelkipásztor”.

Ezen századból még három jelesebb irókat kell megemlítenem, t. i. Csúzi Cseh Jakabot, Kalocsa Jánost és Szentpéteri Istvánt. Ezek egyike sem volt kecskeméti születésű, hanem mind a három, mint a helybeli reform. iskola rektora itt tartózkodván, figyelemreméltó műveiket itten készítették.

A két első az egyházi, a harmadik az erkölcsi prózát művelte. Munkái címei a következők: Csúzitól „Lelki bölcsességre tanító iskola” s „Edom ostora, vagy Abdiás prófeta magyarázata, rövid predikációkba foglalva”. Mindkettő Debreczenben jelen meg, az előbbi 1680-ban, az utóbbi pedig 1682-ben. Kalocsa Jánostól: „Örök élet zsengejének érzése” és „Isten ajándékával való kereskedés, vagy az Énekek énekének magyarázata”. E munkák is Debreczenben adattak ki 1682-ben és 93-ban. Szentpéteri három munkája maradt fenn, u. m. „Tánc pestise”, melyben a fajtalan táncolásnak kárhózas voltát rajzolja. „Ördög szigonyja”, melyben a káromkodásnak vesze-

delmes volta mutatattik meg, és „Hangos trombita”, mely a részegség ellen van írva. Mindhárom mű Debreczenben jelent meg 1699-ben.

Ha most visszatekintünk a nevezett írók műveire, azt találjuk, hogy azok mind, Szentpéteri erkölcsi dolgozatait kivéve, vallási prózák. Ezen azonban legkevésbé sem esodálkozhatunk, mert tudjuk, hogy a XVII. század a reformáció okozta harcok és vallási vitatkozások százada volt. Ha az egész magyar irodalmat átlapozzuk is, alig találunk e században egyebet, mint vallási prózákat, zsolotársokat s oly szónoklatokat, melyek a vallási kérdéseket illetik. Ezek azonban nemcsak a halmazt, de az értéket tekintve is, nagybecsűek. Nagybecsűek először azért, mert ezek fejlesztették ki akkor még meglehetősen ciszolatlan nyelvünket; másodszor azért, mert ezek közt találhatók az első örökbecsű művek s harmadszor azért, mert úgyszólván ezek védtek meg nyelvünket az átalakulástól, melylyel a század második felének latinizmusa fenyegette — hiszen annyira ment a nemzeti megtelepedezés, hogy a latin nemcsak iskolánk nyelvét emeltetett, de még a nők is e nyelven társalagok! Ily körülmények között a magyar nyelvnek tehát apostoli szerep jutott, mert hivatásuk nemcsak a nyelv megőrzése, de az ellatinosodott mint visszatérítése is volt! — s e dicsőségből, mint láttuk — Kecskemétnél is jutott legalább egy parányi rész.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZ.

Mult színházi hetünk élményei két néhez fűződtek, ezek Miss Leona Dare és Mikádó. A bájos Miss még kétszer lépett fel e héten mutatványával, szombaton és vasárnap. Bérletben, mindkét alkalommal szép számú közönség előtt, mely főleg vasárnap a nezőtér majdnem betöltött. Szombaton a Királyfogás operettet adták ez úttal harmadszor, (most már elhisszük, hogy e színi évadban — utolszor) és pedig tekintettel a Miss mutatványaira, nehogy az előadás túlhoszará nyuljék, erősen megrövidítve. Meg kell azonban adnunk, hogy e rövidítéssel a darab összefüggése nem szenvedett, bár némely mulattató részletet sajnáltunk. Az előadás sikerült, a közönség jól mulatott és mind a Királyfogás, mind az előzőbörk által kielégítve tért haza. Hasonlóképp nyilatkozhatunk a vasárnapi alkalomról is, midőn A piros bugyellár is került színpadra. Csepreghynek az a derék népsziműve, melyet közönségünk már jó ideje élvezett utolszor.

Szerdán és esütörtökön szintén bérletben a Mikádó került színpadra, minden vidéki színpadot megelőzőleg. Librettóját angolul Gilbert írta, zenéjét pedig Sullivan. Az első alkalommal még megelőzte Benedix kis vigjátéka. A nógylőlő, melyben Szabadhegyi és Rajzóé, az előbbi mint a nógylőlőben szenvedő, utóbbi pedig e rettenetes baj orvosa a jól felöltött ház mulattatására közeledhetünk; második alkalommal azonban már Mikádó maga jött, mert 2 felvonása utig elégnék bizonyult egy est betöltésére. A mi közönségünk biz szívesen veszi, ha nem „jűdjen” haza kerül a színházból, nem mint pl. Franczozországban, hol épen nem tartozik ritkaságok közé az éjtélgi tartó színelőadás. E második estén természetesen

meqlátszott, hogy intelligentiánk zöme ugyanekkor a casinóban élvez oly szórakozást, melyhez szintén vajmi ritkán juthat. De azért fél ház mégis volt. A darab úgy szöveg mint zenére nézve sajátos különlegességet képez és határozottan bizár jelleget hord magán s mint ilyen, bár az általános műizlést sokban eltér, épen ez által hat, az egyéni izlés megítélésének tárt kaput nyitva. A mese a japán állapotoknak parodiája akar lenni, mi a japánokkal élénk összeköttetésben lévő angolok előtt érdekesebb lehet, de gyakran az európai ferdeségekre is tesz egyegy oldalvágat. Zeneje szintén ily mederben mozog; melodikus részlet nagyon ritkán kínálkozik, annál gyakoribb benne a recitativo, bár néhol igen kellemes és hatalmas accordoktól kísérvé. Hangszerele nagy zenekart igényel, a mi kizenekarunkál az ily — japán jellegű zenehez szükséges fűtű — hangszerek és dobok hiányát éreztük.

Az előadás sikerének érdeme Ferenccziné (Nanki-Poo) „a három kis iskolás leány” közül Tolnainé (Jum-Jum) és Bodró L., továbbá Timárné (Katisha), Kővi (Mikádó) és András (Koko) nevéhez fűződik.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A népfőlkés. Az alakítandó népfőlkés osztyaloknál betöltendő tisztí állásokra — mint mindenütt — úgy városunkban is szép számmal vannak már a jelentekzők. F. hó 18-ának délelőtti 10 órájig összesen 79-en s pedig volt és kiképzett katonák 38-an, nem katonaviselték 41-en. Lovassági szolgálatra jelentekzetk a volt katonák közül 5-en; a nem katonák közül 8-an; kezelő tiszt gyantán 1 jelentkezett, a többi gyalogsági tisztí állásra aspirál. A jelentekzők: bírák, ügyvédek, ügyvédjelöltek, földbirtokosok és bejegyzett kereskedők; a volt katonák közül számos volt honvédszít, hadapród, egy éves önkénytes és altiszt. A népfőlkés intézmény népszerűségét bizonyítja azon körülmény, hogy a tisztí állásokra számos olyan egyének jelentekzetk, kiket sem qualificationjuk, sem műveltségük és társadalmi állásuk erre nem képesít, ezek az összeírt hatóság által természetserileg és a törvény értelmében visszutasítottak.

— Dr. Agai Adolf úrnak előre jelzett felolvására a lehető legfényesebben sikerült. Tárgya felolvásonk az északi sark felé való utazása volt. A több mint 200 emberből álló intelligens közönség elragadtatással hallgatta végig a költői gondolatokban gazdag, szellemes felolvasást és benső örömmel győződött meg arról, hogy magyarul oly szépen lehet írni, mint a világ bármely műveltebb nyelvén. A felolvasás végzetével a felolvasó több érdekes fényképet mutatott be azon vidékekről, melyekről szólt. A felolvasást kedélyes társasvárosra követte, melyen Agai kivül Vári Ede a keresk. kaszinó elnöke, Mídi János, Dr. Perlsz Armin, Virányi Ignác, Dr. Kovács Pál, Dr. Kecskeméti Sándor és Dr. Bicskai Albert mondtak sikerült polhárköszöntőket. A jelen volt nagyszámú szép hölgyközörű kedvért éjtél tájban az ifjúság táncra perdült, mely kivilágos kivraddig tartott.

néve a legnagyobb élvezet volna, ha látogatásával megítsznelne, azonban fájdalom: van egy körülmény, mely nehezésgét okoz, de ha . . .

— Értsem uram, ön nejeire gondol, pedig neje a legesekélyebb ellenvetést sem tenne, nagyon jól ismerem természetét.

— Ismeri? csodálatos, ön engem is ismer, nőmet is a nélkül, hogy nekem csak a legutóvalabbi gyantán is volna kiltéte felől.

— Csalódik, nagyon jól ismer.

— Lovagi szavamra mondom, hogy kegyedhez még nem volt szerencsém.

— En pedig be tudom bizonyítani, hogy már horgolni is tanítottam. Akarja?

— A legnagyobb kíváncsisággal.

— Tehát győződjék meg, — mondá a nő és álarozát leemelte. — Kovárdi csaknem sőbálványnya változott, — nőm — kiáltott fel a meglepetés hangján.

— Igen, törvényes neje, — volt a válasz.

Kovárdy haragtól pirulva nézett nejeire, ki így kijátszta.

— Asszonyom, — mondá — kíváncsi vagyok megtudni, mi okból ámit engem. Azt mondá, hogy otthon maradt?

— Es ön nem azt ígérté-e? és hogy ezt velem elhítesse, inasával oly hortyogást vitet véghez, melyre az egész útea fölriadt. Egyébiránt nem volt szándékom mulatságot megzavarni, folytassa azt ha tetszik, elbocsátom — és Kovárdyné méltósággal hagyta el a szobát.

Kovárdy bámulva tekintett neje után, pillanatil felillant agyában a gondolat, hogy követi, de büszkesége föllázadt a ku-

darez ellen, mit hiúsága szenvedett. Egy csinos kis kaland hőseként lépett a szobába s most ott állt, mint lefőzött férj.

— Nem! — mondá — e helyen, mely kudarcosom tanúja, nem maradhatok egy perczig sem, máshol kell kárpótlást szereznem — ezzel kirohant.

Midőn a lépesön lehaladt, egy kéz érinté vállát s a következő szavakat hallotta:

— Ah! éjjeli lovag, hová oly sietve és könnyen? vigyázzon, meghűti magát.

Kovárdy megfordult: egy domináló találta magát szemközt, kinek hangja bár férfias volt, mégis nőnek látszott.

— Nyujtsa karját uram, kísérjen el lakásomra, ott megmelegedhetik, azután fogatom rendelkezésére áll, — folytató a dominó és egy kocsit felé vonta.

Kovárdy kíváncsian vizsgálta a dominót, a magas alak, izmos termet és férfias hang egy amanzott sejtettek. Nem gondolha tott egyebet, minthogy a véletlen egy könnyelmű nőt vezetett útjába.

— Épen jókor, — mondá magában — az alkalom kínálkozik, csak használni kell, úgy is szórakozásra van szükségem és engedett a nő kíváncságának.

Beszálltak a kocsiba, melynek robusza felverte az éj esendjét, az út azonban nem tartott sokáig, néhány percz múlva egy csinos külsejű ház előtt álltak meg. Az érkezőket meleg szoba fogadta.

— Itthon vagyunk — szölt a dominó és a keretere vetette magát.

Kovárdy a nélkül, hogy a szobát figyelemre méltatta volna, a dominó mellett foglalt helyet.

— Asszonyom, — kezdé a társalgást — engedje meg, hogy önnek, kinek e titkoszertű órában szerencsés vagyok vendége lehetni, bájos vonásaiban gyönyörködhessem.

— Uram, ön nagyon kíváncsi.

— De kíváncsiságom indokolt.

— Megengedem, de vehette észre, hogy nagy különég vagyok.

— Oh! imádóm a különözéseket!

— Annál jobb, legalább könnyebben megegyezünk. Tehát kedves barátom! én kíváncságának eleget teszek, de csak azon feltétel alatt, ha ez okmányt aláírja a nélkül, hogy elolvassa.

— S ha ezt megteszem?

— Jutalma lesz az első esők.

Kovárdy azt hívén, hogy egy kisebb vagy nagyobb összegezlő szűlő váltót kell aláírnia, megtette azt, mert nézete szerint egy világi nehány rongyos bankóért nem szalasztta el egy érdekes kalandot.

— Ime nevem, és most kérem a jutalmat.

— Ezer örömmel — mondá a dominó és kezét alározához emelte.

Kovárdy sóvár szemekkel kísérte e mozdulatot és előrehajolt, hogy a kívánt jutalmat el ne szalassza. Mily nagy lön azonban meglepetése, midőn az álaroz alól a várt gyöngéd vonások helyett egy hatalmas bajusz jött nap, illetőleg gyertya világa. Bámulata akkor érte el legnagyobb fokát, midőn a dominóban sógorára ismert.

Legyőzve az első meglepetést, haragosan kérdé:

— Imre, mire való e tréfa?

— **A „Felőlvásó-Társaság”** rendező bizottsága a nagyüzbent tartandó felolvasások sorrendjéül következőleg állapította meg: I. A jogakadémia nagytérben. (Collegium, II. em.) 1887. febr. 26-án. 1) Hanusz István, főreálisk. h. igazgató; Földrajzi apróságok. 2) Nagy Ferenc ref. főgymn. tanár; Párturalom. 1887. márc. 5-én. 3) Szakács István, ref. főgymn. tanár; A rubázat. 4) Erdélyi Károly k. r. főgymn. tanár; A nő a középkori költészetben. Márc. 12-én. 5) Dr. Szombathy István, főreálisk. tanár; Az utolsó troubadour. 6) Fazekas Ferenc ref. főgymn. tanár; A görög magánjátékok. — II. A kegyesrendiek főgymnasiumának nagytérben. 1887. márc. 16-án: 7) Laczkó Dezső k. r. főgymn. tanár; Ethnographiai apróságok. 8) Dr. Keskeméti Lajos városi főorvos; Egészségügyünk. Márc. 26-án. 9) Pintér Kálmán k. r. főgymn. tanár; Vörösmartyó nálaikjai. 10) Dr. Tassy Pál kir. aligazg. Apró történelmi nagy emberekről. Április 2-án. 11) Dr. Gegus Gusztáv kir. aligazg. Nők a bíról előtt. 12) Dr. Daday Jenő főreálisk. tanár; Egy kép a tenger életéből (mutatványokkal). — A felolvasások pontosan kezdődnek d. u. 4 1/2 órakor — Csaldjegy ára 1 frt. Magánjegy ára 50 kr. (Az összes felolvasásokra.) Jegyeket lehet váltani a társaság tagjainál, továbbá Gallia E. és Scheiber J. könyvkereskedésében. A jegyek elárulásából befolyó összeg iskolai célokra fordíttatik.

— **Lapunk szerkesztője** a Magyar Földrajzi Társaság részéről kapott meghívás folytán e hó 24-én fölolvastat tart Budapesten az Akadémia kis termében. Fölolvasásának címe: „Közsegek születése az Alföldön”.

— **Gyászhir.** Özv. Diószáki Deák Lajosné szül. Ns. Nagy Judit asszony folyó hó 16-án éjjel 2 órakor, hosszas szenvedés után, életének 73-ik évében, véglegenyűlten folytán elhunyt. Hílt temetési folyó hó 17-én délután 3 órakor, nagyszámú végtisztviselők részvétele mellett, tetteket örök nyugalomra.

— **Tóth József,** a helybeli „József” gőzmalom vezérigazgatója f. hó 16-án ünneppélté szék családi körben 70-ik születésnapját. Ez alkalommal a társulat felügyelő bizottsága az agg igazgatót családi körben tiszteltleg felkereste és szívesen üdvözlésekben és élénk ovatókban részesítette. Ezen üdvözlésekhez mi is teljes szívvel hozzájárulunk, mert tekintettel hazánk mostoha iparviszonyaira, nemcsak az ünnepeltre, hanem mindenikre és reánk nézve is főlemelő egy az ipar terén ernyedetlen és jelentékeny sikerű munkálkodásán eltöltött és elért ily magas életkor. Mindenkinél el kell ismerni, hogy Tóth Józsefnek a malom-ipar terén nagy érdemei vannak, s hogy a magyar ipar érdekében nagyon kívánatos, bár sok ilyen derék és ernyedetlen munkásságú férfúnk lenne. Éltesse az Isten még nagyon sokáig!

— **A Fölolvasó-Társaságnak** sikerült az okleveles költőknél új elemeket kapcsolnia magához; hogy ez évről-évre alakuló társaság közéletünk terén már számot tevő tényező, kitűnőn onnan is, hogy városunk Polgárnagya szintén megjelent mult vasárnap értekezletén. Előzők tette az osztatlan közbizalom ismét Dr. Tassy Pált,

dozattól, és neked visszaadom szabadságodat, ez pedig csakis a válóper útján lehetséges.
— A válóper — kérdé Kovárdy meglepetve — és nóm beleegyeznek ebbe?
— Ó tanácsolta.
— Hogyan, hisz azt mondtad, hogy szeret?

— Épen szerelme vitte e lépésre, mert nem akar kalandjainak útjában állani. Kovárdy gondolataiba mélyedt, lehabtá fejét. Arczán pillanatról-pillanatra visszatrüszdődött a belsejében keletkezett bánat; mert mint említettük, könnyelmű, de alapszabán jó és minden nemes iránt fogékony természetű volt. Ó nejt szépsége miatt szerette meg, de nem kutatta belső tulajdonait, s most, midőn annak nemes lelkét megismerte, belátta, hogy vétkezett ellene s megbánta azt.

— Igazad van barátom, — szolt végre, — az ég engem egy kínosnál áldott meg, s én nem ismertem föl annak becset, de ha még nem késő, úgy jóvá teszlek mindent — ezzel távozott.

Elhagyva sógorának lakását, az útezőkon bolyongott, s a hús éji levegő oszillatólag hatott felizgalt kedélyére. Minden határozott irány nélkül intette lépteit, s a véletlen lakása mellett vezette el. Jancsi fülhásító hortyogása fölbevezette merengésből, megállt. Rövid gondolkodás után belépett, és fölment szobájába. Jancsi egész hosszában nyújtzkodott az ágyon s lelkiismeretesen teljesíté kötelességét. Majd hagyta őt nyugodni, s föl s alá járt, majd megállapodott nejknek ajtaja előtt, hallgatózott, végre kinyitotta azt.
Kovárdy né asztala mellett ült még

ezáltal 4-szer, jegyzővé Pintér Kálmán tanárt, a társaság pénzügyi vezetését Mádi János ír volt szives elvállalni.

— **Jó kis szél tegnap,** mondá egyszeri falusi borbély, 7 fogat mozgatott ki a részemre, darabja 50 krt hozott nekem. Hogy nálunk a 15—17 napokon dült éjszakai szél hány embert betegített meg, az orvos arank tudnák megmondani.

— **Megilletődött** szívvel vittük a következő gyászjelentést: „A kecskeméti községi tanítótestület szomorodott szívvel jelenti szeretettel kártársának Predics János, nyugalmazott községi tanító — 1848—49-iki honvéddhadnagy folyó hó 13-án éjjel 9 1/2 órakor, életének 72-ik évében, 5 évi súlyos betegség után történt gyorsos kimúlását. A boldogult földi maradványai folyó hó 15-én délután 4 órakor fognak — I. tized kisvársári-útea 114-ik sz. alatti házból — a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szentáldomságról nevezett sírkertben örök nyugalomra tetetni. Kecskemét, 1887. február 14. Áldás porairra!” A boldogult bár évek óta visszavonult a közéletől, súlyos testi baja készítette erre, de sokan emlékeznek kegyelettel a kötelességű néptanítóra, ki egyáltalán alaposan képzett zenész is volt, és az örökséget gyermekeire átjuttatta. Nagyszámú közönség kísérte őt a rossz idő dacára is oda, a hol a tevékeny férfiú most már nyugalmat lel. Áldás emlékezetén!

— **Fölolvás.** A kecskeméti reform-jogakadémia „Jogi Önképzőkör”-e f. hó 13-án d. u. 3 órakor tartotta meg előre jelzett nyilvános felolvasó ülést. Először Dr. Kovács Pál jogakadémiai tanár lépett a felolvasó asztalhoz, s „A házasságkötés és akadályai közigazgatási szempontból” című értekezésében a magyarországi házasságkötési viszonyokat és az akadályok természetét taglalgatva, végül a kötelező polgári házasság behozatala mellett tört léndszát. Az alaposan és tudományosan kidolgozott felolvasást a közönség élénk tetszéssel fogadta. Második felolvasó Tóth Antal IV. éves joghallgató volt, ki „Egyet-mást a sajtóról” czimmel a sajtónak kulturális és társadalmi jelentőségét, de különösen a rossz irányú és szédelő sajtónak káros társadalmi befolyását fejtegette egy kereked, kitűnően kidolgozott és helyenként lendületes irályban tartott dolgozatban. A közönség a felolvasást zajosan megjelente. A felolvasások közben Virágó Ferenc és Hajagos Illés I. é. joghallgatók szavaltak a közönség tetszésnyilvánításaitól kísérve. A felolvasáson a jogakadémiai tanári kar és díszes közönség, valamint a jogakadémia hallgatói voltak jelen.

— **A folyó heti színhabzó műsor.** Vasárnap: Ördög pirulái, másodsorú; kedden: Pesti I. Lajos jutalomjátékai: Tricoche és Cacolette, melyben a jutalmazandó Andrással 9 különböző alakban jelenik meg; szerdán: Három feleség egyszerre; csütörtökön: Tolnainé jutalomjátékai: Czizánybáró, melyben Tolnainé Barukay szerepét fogja énekelni. — A fentebbi két jutalomjátékra költőnk szives olvasóink figyelmét. Csütörtökön lesz az utolsó színi előadás. Innen színtársulatunk Féléghyázára megy, hol az előadásokat szombatban kezdi meg. Szívnélkül kívánjuk, hogy vándor útjukban mindenhol azon fogadtatásban részesüljenek, mint a mit ez érdemes társulat megérdemel.

egészen felöltözve, vonásai bánatot tükröztek vissza, s szemében könyök ragyogtak. Kovárdy megilletődve nézte a szende arcot, melynek részait a bánat elhervasztotta, azután nézetlen léptekkel közeledett s megfogta nejknek kezét.

Kovárdy né ijedten emelte fel szép szemét, de látván hogy férje az, meglepetvekiéred:

— Ön az Elemér?
— Én vagyok, ki megtért bűnösöként jöttem, hogy bocsánatot kérjek.
— Bocsánatot?
— Igen, bocsánatot, a miért legszengebb érzelmeit megsértettem.
— Ugy hiszem Elemér, sohasem vádoltam hűtlenséggel?
— Nem, én nem vádolt, és épen ez nemes lelkének legjobb bizonyossága: s most ha meg tudna bocsánjani, s fedelné a történeteket, nincs hatalom, mely engem intől, mely engem föl elválaszthatna — aikaihoz emelé nejknek kezét.

— Oh Elemér! én szívemből megbocsátok, — felelt Kovárdy né örömtől pirulva, s férjének karjai közé omlott.
E farsangi tréfa után Kovárdy felhagyott könnyelmű életével. Barátai nagyon sajnálták, hogy társaságukban egy vig cimborával kevesebb lett, de annál jobban örült Kovárdy né megtért férjének.

Egyedül Jancsi inas osztozott a barátok sajnálkozásában, nem mintha ő is a „vig cimborák” társaságába tartozott volna, hanem mint bátorzkodott megjegyezni, azért, mert a puha párnákat az alvársra igen alkalmasnak találván, ura helyett többet nem hortyoghatott. *Krenedits É.*

— **Nyilvános köszönet.** A „Kecskeméti Takarékpénztár-egyesület” ezen évi közgyűléséből is 25 frtot adományozott és juttatott el alulírott kezébe oly czébből, hogy ezen összeg tanintézetünk arra méltó tanulóinak ösztönző jutalmul adassék. — Fogadja szivesen a nagyérdemű Egyesület és nemes adományáért mélyen érzett köszönetünket. Kecskemét, 1887. évi febr. 16-án. Tóth Antal, a róm. kath. főgymnasium igazgatója.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A „Kecskeméti Takarékpénztár-Egyesület” tekintetes igazgatósága és Részvényes urainak hálás köszönetet mond az állami főreáliskola tanártestületre a beküldött 25 frtért, mely a fűnkelt lelkű adakozók szándéka szerint a nevezett iskola növendékei közt fog a tanév végén ösztönző gyanánt kiosztani.

— **Öngyilkosság.** Minarik Apollónia, özv. Nagy Pálnél szolgált cseléd, a mult hó 2-ik felében gazdasszonya lakásáról eltűnt. Sokáig a rendőri nyomozás daczára arra nem megtalálható, míg végre f. hó 14-én a fűzfás kúthban egy holttestre akadtak, melyben Minarik Apollóniát ismerték fel. A rendőri boncolás semmiféle külső erőszakot nem állapított meg, s így kétségtelen, hogy Minarik Apollónia ismeretlen okból öngyilkosságot követett el. Megállapított az is, hogy a hulla körülbelül két hétig volt a kúthban s ez idő alatt a kútról folyton, még a foltaladás napján is hordtak vizet. A rendőrség a kútat a kitisztításig és fertőtlenítésig azonnal lezárta. Valóban nagy ideje volna már, hogy a közköztál állandóan befedeztessenek, illetve szivattyúzássá átalakíttassanak, mert a mai járványos időkben az ily jelenleg megtörtént esetek nem nagy lelki megnyugtatósárra szolgálnak a közköztálra utalt közönségnek.

— **Sajtóhiba.** Mult számunk olvasókörbéli tudósításából Farkas Örszike k. a. neve kimaradt, mely tévedést készséggel javítjuk ki.

— **A magkereskedelem ellen újabb felhangzó panaszok,** valamint a földművelési minisztérium részéről a magkereskedésre nézve tervezett reformok tárgyalására nemrég egybeíhívott enquette alkalmából a gazdák körében nagy tekintélynek örvendő „Magyar Föld” című gazdasági szaklap szerkesztője időszerűnek tartotta személyesen meggyőződési a föl, hogy az érintett panaszok a fővárosi magkereskedelemre nézve alappal bírnak e, jelesül tisztes szemle alá véve Mauthner Ödön fővárosi magkereskedésnek kezelési és eladási raktárhelyiségeit, az üzlet egész szervezését, berendezését, forgalmát és fejlődése eredményét. Ezen szemlérel, mely jóformán tanulmányok is beillik, a mely a fentemlített körülményeknél fogva némi aktualitással is bír, érdekes cikksorozatba jelent meg a nevezett lap f. évi január 29-iki és február 5-iki számaiban, melyről érdemesnek tartjuk, ha csak röviden is, de a főbbekre nézve megemlékezni. A nevezett czég nagy kiterjedésű és mintaszerűen berendezett kezelési raktárainak, valamint magának a magkezelésnek tisztes ismertetéséből a „Magyar Föld” szerkesztője meglepéssel constatálja, hogy a főbb fontosságú takarmány- és fűmagvak (here, luczerna, répa, füvek stb) forgalmát tekintve, a Mauthner czég nemcsak hazánkban, de az egész continensen a legelső helyet foglalja el, üzletének jelentékeny fejlődését nem csupán az óriási készletek, a nagyszabású raktári berendezések és eszközök, de a be- és kivitteli forgalmat feltűnően üzleti összeköttetések is igazolják, melyekkel a nevezett lap részletesen foglalkozik. Igen tisztesen ismerteté e cikksorozat az üzlet szállítási berendezéseit, a kivitteli versenyképességet lehetővé tett intézkedéseket — melyeknek többek közt az is köszönhető, hogy ma már kivált a Kelet (Szerbia, Bulgária stb.) a német és osztrák magkereskedések mellözseivel, közvetlen magyar forrásból: a Mauthner-üzetől fedezéi szükségleteit, — majd érdekesen ismerteté a czég központi üzleti berendezését, mely a konyhakerti és virágmagvak forgalmát követi. Itt kivált az a minütiosus pontosság és szigorú ellenőrzési systema öltött fel a „Magyar Föld” szerkesztőjének, melyvel a magvakat kezelik és a megrendeléseket eszközölik, — ennek tulajdonitván nevezett szakértő azt a nem csekély eredményt, hogy az üzlethez érkezé 250 300 megrendelés naponkint elintézhető, nem tétetvén különbség még arra nézve sem, hogy a megrendelés mennyi és mily értékű magra történ, az 1 frtos megrendelés csak olyan pedáns gondallal kezelte, mint a több száz forint értékűre történő megrendelések. E szép systema kétségkívül hűstositja az üzlet máris nevezetes szerepét a nemzetközi magkereskedelem terén, de indokolja a „Magyar Föld” cikke szerint azt is, hogy ez üzlet hazánkban és nemű termények előállításával foglalkozó gazdlaira nézve jelentékeny pénzforrássá is lett.

— **Mihez tartás végett.** Elmitve volt, hogy Várady Béla, előkelő fővárosi fehé-

nemű-kereskedő gomlyuk nélküli férténgekre nyert Európa összes államaiban szabadalmat. E genialis találmány, mely egyszerre véget vet az ingeknél eddig tapasztalt sok kalamitásnak és azok tartósságát tisztelesen fokozza, mint előre látható volt, egész forradalmat idézett elő a fehérenemű-gyártás terén. Több fehérenemű-gyáros és kereskedő, látva azt az óriási keresletet, melynek a Várady-féle „Patent-ingek” örvendek, mindent elkövet, hogy saját gyártmányának erősen csökkenő kelendőségét emelje és pedig különösen az által, hogy Várady szabadalmát mindenféle oly módosításokkal utánozzák, melyek a czélnak meg nem felelnek és Várady találmányának előnyeit meg nem közikeltik. Szükségesnek találjuk tehát a közönséget figyelmeztetni, hogy a Várady féle szabadalmazott gomlyuknélküli ingek egyedül és kizárólag csak nála Budapesten kaphatók és csak az az eredeti, mely gyári végjegyével van ellátva. E végjegy, mely minden ingen látható, dupla körből áll, melyben egy gomlyuknélküli ing és fölötte csillag és félhold van. A kör szegélye „Várady Béla Budapesten. Védjegy” körirattal tartalmaz. — Ezt tartottuk szükségesnek mihez tartás végett közölni.

Hirdetmény.

A sorozó bizottság — Kecske-mét sz. kir. város, mint önálló sorozó járásban — működését folyó évi március 1-én megkezdéi és megszaktítás nélkül folytatja 7-ig. Sorozási helyiség az I-ó tized, vásári kis útea 120. szám alatti, özevgy Habel Jánosné „Proféta” czimű vendéglőjében. Ezen sorozó járásban a negyedik korosztály, vagyis az 1864-ik éven született védkötelesek korosztálya is föl van híva.

A fentebb kitézött idősak napirendje következőleg állapított meg, úgy mint:

Március 1-én mind a négy korosztálybeliek (I. II. III. IV.) felszólamlási folyamodások tárgyalatik; s ennek befejezése után a törvénytelenül távol volt, és utóállított hadkötelesek, s az I-ó korosztályból azok, kik 1-től 100-ig sorsszámot húzták, vizsgálatnak meg.

Március 2-án azon I-ó korosztálybelieknek kell a sorozó bizottság előtt megjelenni, kik 101-től 375-ig terjedő sorsszámok alatt vannak fölveve.

Március 3-án a II-ik korosztály 1-től 360. sorsszámig.

Március 4-ik napján a II-ik korosztály 361-től 451 utolsó sorsszámig és a III-ik korosztálybeliekből 1-től 350-ik sorsszámig.

Március 5-ik napján a III-ik korosztálybeliek 351-től a végső számig és az összes IV-ik korosztálybeliek, valamint a fentemlített czimvezetettek kötelesek megjelenni.

Március 6-ika „Vasárnap” szünet.

Március 7-én összehasonlítás szünet.

Megjelenési idő pontban reggeli 7 óra; igazolatlanul elmaradók kénszereszközök alkalmazásával fognak elővezetenni, s a körülményekhez képest, mint hadkötelek szökevények büntetenni.

Bármely korosztályba tartozó és felmenteti kéri minden hadköteles, a sorozó bizottság előtt megjelenni tartozik.

Végre minden, az idei sorozásra felhívott hadköteles bizalmasan figyelmeztetik, hogy tiszta testtel, tiszta fehéreneműben járuljon a bizottság elé, idezőjegyét pedig magával vinni kötelességének ismerje.

Kelt Kecskeméten, 1887. évi február hó 17-én.

Hajagos Illés,

főkapitány, katonaiügyi előadó.

Köszönet-nyilvánítás és búcsúzó.

Midőn e hét folyamán befejezzük előadásaink sorozatát: elmulaszthatlan kötelességünknek ösmérjük legőszintebb köszönetünkkel fejezni ki Kecskemét sz. k. városának közönségének az irányunkban ezideig tanúsított támogatásért, de legfőként a nagytekintetű Városi Tanácsnak, mely minket adott arra, hogy ez ideig itt való működésünk lehető lett az ez ideig kintalványozott segélyek által.

Igyekezünk a mennyire gyenge erőnk-től teltel igéreteinket s kötelezettségeinket beváltani, s ha talán ez mégis egészen nem sikerült, az nem jóakaratonk miatt, de a viszonyok s a jelen sorunk ekkor tudandó be, mely a közönség részéről a pártolást nem engedte oly mértékben kifejezést, hogy talán mi is többet nyújthatunk volna.

Melyek után köszönetünk ismételve, s kérve e neves város közönségét, hogy bennünket továbbá becses emlékekben megtartani kegyeskedjék, hogy ha sorsunk ismét már a legközelebbi évben újra e nemes város falai közé vezérle,*) újra fölálljuk azon rokonszenvet, a melyet eddig élvezni szerencsésnek voltunk.

Kecskeméten, 1887. február 19-én.

Pesti Ihsz Lajos és Szabadhegyi Aladár, szinzigazgatók.

*) Mit mi szívünkölő öhajtunk.

Közgazdaság.

Elégítetlen faszekrény.

Levelezőnk a következőket írja: Táncoz Rezső hazánkba bécsi pénzszekrénygyáros, kinek a császárvárosban nagy kiterjedésű gyára van. legutóbb egy oly találmányra nyert az összes európai és amerikai államokban kizárólagos szabadalmat, mely hivatalosan a tüzmentes pénz- és okmányzsekrények gyártásának terén az egész művelt világban általános feltűnést kelteni. Ezek az elégítetlen faszekrények, melyek a nyilvánosan megtartott hivatalos tüzpórból alkalmas bűntudatos eredményt mutattak fel. Az izzóvá tüzesített faszekrényben elhelyezett iratok, papirpénzek, könnyű báliruhák stb. a szekrények felnyitása után épp oly állapotban találtattak, mint mikor azokat a szekrényekbe tették. Táncoz a tüz- és betűmentes pénzszekrényeket is ez újítással készíti, mely rendkívüli előnyökkel bír a régi rendszer fölött, a mennyiben tüzmentességük nagyobb, mert a külső vaslemezek kézzel vastagabb a régieknél, míg a belső falat képező impregnált fábólurkolat, mint rossz hővezető a melegnek befelé hűződését gátolja, míg betűmentességét az 5 milliméteres vastagságuk miatt emellett vastagsága és szilárdsága fokozza. Célzserőségük szembeszökő, már azért, mert a szekrényeknél az eddigi rendkívüli vastag falak elmaradnak és így a szekrények belsejében sokkal több hely marad, a mi természetesen nagy árkülönbséget idéz elő, mert a ki eddig kénytelen volt pl. 3-as számú szekrényt használni, annak megfelelő a Táncoz-féle egyes számú is, mintán belső terjedelme amazéval egyenlő. Rendkívüli célzserűek nagy izletek, irodák intézetek stb. számára a nagy, tüzmentes faszekrények, könyvek és okmányok elhelyezésére. Ily pénztárak és szekrények egy év óta mintegy 1000 darabban terjedtek el és vévők közt van a legtöbb pénz és biztosító

intézet, a közös hadügyminiszterium, hadparancsnokság, vasutak, az első magy. ált. biztosító társulat, a „Fonciere” és a „Magyar Francia” biztosító intézet, Kőbörherczeg, Tisza Lajos gróf, Hohenlohe herczeg, számos postahivatal, az országház építő bizottsága és a legelőkelőbb kereskedő házak. A fentemlített czég egyszerű megkeresésre szívesen nyújt bármilyen felvilágosítást.

Heti jelentés az értéktőzsdéről.

— A „Magyar Mercur” pénzügyi szakirattal tudósítja. —

A tőzsde még mindig a politika befolyása alatt áll és miután ez a befolyás kedvezőtlen, a tőzsde sem nyerte meg vissza nyugalmát. A béke fenntartása mindenesetre szükséges, de ezen mindenki által érzett igazság azonnal üres frázissá válik, mihelyt a mindenfelől történő hadikészülődéseket tekintjük.

Ha a politikai viszonyok nem okoznának aggodalmat, akkor — akkor bizvást állíthatnánk — a tőzsdére is szebb napok virradnának, mert a pénzbőség ismét erők mérveiben mutatkozik az összes európai piacokon. A pénzbőség egyébiránt összefügg a kedvezőtlen tőzsdéi helyzettel, a mennyiben a pénzbőséget nem kis mértékben elősegítették a múlt hetekben eszközölt rohamos értékpapír eladások. A tőkepénzesek jobbnak látják egyelőre nem vásárolni értékpapírokat, habár mások ismét érni az alacsony árfolyamoknál látják erre kedvezőnek az alkalmat.

A mi a forgalom részleteit illeti, megemlítjük, hogy bankrészek közl. közl. mindkét hitelrészvény az utóbbi héten kesély árhullámnak volt alávetve. Leszámitoló-bank szilárdan tartja árfolyamát. Tőkebefektetési papírok közül magyar aranyjárdék felemelkedett ugyan a legalacsonyabb árfolyamról, de még mindig igen alacsonyan áll a korábbi időkhez képest. Egyéb tőkebefektetési papírok közül záloglevelek és el-

sőbbségek több figyelemben részesültek. — Vasúti részvények javultak valamivel, de szintén nem emelkedtek a korábbi árfolyamokra. Takarékpénztárak jó figyelemben részesültek. Malomrészvények olcsóbbodtak. Közúti vasúti részvényei javultak. Sorsjegyek emelkedtek. Arany-pénz drágult.

Mindenmennyi tőzsdéi ügyekben készséggel ad felvilágosítást a „Magyar Mercur” kiadóhivatala. Budapest, hatvani-útcza 17. sz. a.

Az új vasúti menetrend (érvényes 1886. június 1-től).

Table with train routes and schedules. Columns include route names (e.g., Express-vonat, Szeged-Budapest közt), departure times, and arrival times.

Table with train routes and schedules. Columns include route names (e.g., Express vonat, Szegedről indul), departure times, and arrival times.

Sertésvásári jelentése az első magyar sertészhiláló és kölcsönfellegező részvénytársulatnak.

Table showing financial data for the pig market association, including items like 'Heti átlagárak' and 'Érték árak' with corresponding values.

Table showing market prices for various goods like 'Bors', 'Rizs', 'Kávé', etc., with prices per unit.

Piaci árjegyzék.

Table showing market prices for various goods like 'Tiszta buza', 'Kétszer', 'Rizs', etc., with prices per unit.

Szerkesztői galambposta.

Dr. D. R. Budapest. Köszönettel vettük, sietünk felhasználni. Felelős szerkesztő: HANUSZ ISTVAN.

HIRDETÉSEK.

Advertisement for 'Kiadó lakás' (rental apartment) located near 'Dékány Mihály háza', featuring 'száraz tűzi keményfa' (dry fireproof wood).

Advertisement for 'Hirdetmény' (notice) regarding a 'szentkirályi erdőből vágott' (cut from a royal forest) wood product.

Advertisement for 'Gazdasági hivatal' (economic office) with contact information.

Advertisement for 'Arverési hirdetmény' (notice of auction) regarding land and property.

Advertisement for 'Lukács László' (Lukács László) as a 'bírósi végrehajtó' (court executor).

Large advertisement for 'Farugony-matrácok' (mattresses) by 'MAAGER W.-féle', featuring an illustration of a mattress and text describing its quality and price.

Advertisement for 'CSUKAMÁJ-OLAJ' (cod liver oil) by 'MAAGER WILHELM-től', featuring an illustration of a fish and text describing its medicinal benefits.

Advertisement for 'Árverési hirdetmény' (notice of auction) regarding property.

Advertisement for 'Tóth József' and 'Gáll Ferencz' (Tóth József and Gáll Ferencz) as 'tanácsjegyző' (council secretary).

Advertisement for 'Tóth József' and 'Gáll Ferencz' (Tóth József and Gáll Ferencz) as 'tanácsjegyző' (council secretary).

Advertisement for 'Arverési hirdetmény' (notice of auction) regarding property.